фы, писатели, литераторы, партийные и т.д.). Периодичность, содержание и качество печатаемых материалов антирелигиозного содержания дают нам четкую картину этапов антирелигиозной политики, проводимой Н.С. Хрущевым.

Сацукевіч Іван Іванавіч
асістэнт кафедры эканамічнай гісторыі
Беларускага дзяржаўнага эканамічнага універсітэта (Беларусь)

Хрысціянскія назвы вуліц на карце Мінска ў XIX — першай трэці XX стагоддзя

Тапаніміка вуліц і плошчаў беларускіх гарадоў доўгі час заставалася па-за ўвагай даследчыкаў гісторыі. У гэтай рабоце аўтар імкнецца прааналізаваць уплыў канфесійнага жыцця Мінска на назвы вуліц горада ў перыяд панавання Расійскай імперыі і першыя гады існавання савецкай улады.

У першай палове XIX ст. у Мінску захоўваліся назвы вуліц ранейшых часоў. Вулічная сетка цэнтра горада складвалася ў XVI — XVII ст., калі найбольшыя фінансавыя магчымасці для будаўніцтва былі ў каталіцкай канфесіі, што і паўплывала на паходжанне назваў цэнтральных вуліц. Так, вул. Францішканская (зараз Леніна) атрымала імя ад касцёла і манастыра францішканцаў, а Дамініканская (Энгельса) — ад касцёла і манастыра дамініканцаў. Ад праваслаўных храмаў паходзілі назвы вуліц Белацаркоўнай, Казьмадзем'янаўскай, Уваскрасенскай. Вуліца Зборавая (заходняя частка Інтэрнацыянальнай) назву атрымала ад кальвінскага збору — пратэстанцкай царквы, якая існавала тут ў XVI ст. У 1866 г. большасць вуліц гістарычнага цэнтра былі перайменаваныя царскімі ўладамі, што з'яўлялася шэраговай мерай пасля паўстання 1863-1864 гг. у Мінску. Пры гэтым новыя назвы вельмі часта мелі адносіны да Праваслаўнай Царквы. Плошча Высокага рынку (плошча Свабоды) была перайменавана ўладамі ў Саборную плошчу — у гонар праваслаўнага Петра-Паўлаўскага сабора. На мінскай архірэйскай зямлі вырасла прадмесце Архірэйская слабодка з аднаіменнай вуліцай (зараз — Пуліхава), а побач з рачулкай Слепняй мінскі архіепіскап Антоній Зубко стварыў фальварак узорнай гаспадаркі, дарога на які з горада стала вуліцай Антонаўскай. У сярэдзіне XIX ст. новую плошчу на захадзе Мінска назвалі Юбілейнай. Паходжанне назвы тлумачыцца знаходжаннем там помніка — невысокай калоны з крыжом наверсе, які быў усталяваны ў 1826 г., калі мінскія хрысціяне святкавалі 1500-гадовы юбілей Першага Нікейскага сабора. Усе назвы вуліц Мінска з рэлігійным зместам былі перайменаваныя савецкімі ўладамі ў 1919-1934 гг. як "ідэялагічна-варожыя", амаль усе яны зніклі з тапанімічнага ландшафта горада. Сёння ў Мінску ёсць толькі 4 гістарычныя назвы, якія адлюстроўваюць жыццё хрысціянскіх канфесій горада: вуліцы Антонаўская і Кальварыйская, Траецкая набярэжная і Юбілейная плошча.